

[Handläggare]
[Avdelning]

Minnesanteckningar AoT

Datum:

24 februari 2022

Plats:

Digitalt via Skype

Närvarande:

Sara Brinkberg, SCB	Nizar Chakkour, SCB
Bodil Mortensson, SCB	Karin Nygren, SCB
Cecilia Westström, SCB	Anders Olsen, SCB
Sherko Alemdar, Socialstyrelsen	Anette Myhr, Tillväxtverket
Annika Näsvall Åhman, ESV	Katarina Ekberg, Skogsstyrelsen
Elin Eklund, Konjunkturinstitutet	Mats Jegerlind, Socialstyrelsen
Jenny Börnin, Folkhälsomyndigheten	Jörgen Persson, Jordbruksverket
Katja Hatscheck, Skolverket	Anders Larsson, CSN
Maria Cacciola, ESV	Oliver French, BRÅ
Per Dyfvelsten, Energimyndigheten	
Torbjörn Lindquist, Konjunkturinstitutet	

Frånvarande

Karl Petersson, BRÅ	Anders Larsson, CSN
Vedrana Milosevic, Försäkringskassan	Elma Jakupovic, SCB
Sara Lindqvist, CSN	Andreas Pettersson, Kulturanalys
Johan Wihlke, Naturvårdsverket	Maria Janusson, Kulturanalys
Cornelia Roberge, SLU	Johan Landin, Trafa
Martin Wincent, UKÄ	Martin Lowin Jensen, UKÄ
Magnus Kull, Naturvårdsverket	Johan Wihlke, Naturvårdsverket
Jenny Hanell, Naturvårdsverket	Per Nilsson, SLU
Annika Lanninger Wennemo, Försäkringskassan	
Jenny-Maria Stubelius, Energimyndigheten	

Dagordning

- Arbetet med ny föreskrift
- Regeringsuppdraget data för smart statistik och undergruppens arbete med öppna data
- Gemensam kommunikation av SOS
- Tillgänglig visualisering
- Övriga frågor, info från samordningen och nästa möte

Arbetet med riktlinjer 2021 och ny föreskrift kring öppna data 2023

Arbetet påbörjades för tre år sedan då en gemensam målbild togs fram för den officiella statistiken. Några av aktiviteterna i målbildens handlingsplan handlar om hur officiell statistik blir mer känd och använd. Dessa aktiviteter gavs till AoT-gruppen. Arbetet med dem organiserades i fyra arbetsgrupper som jobbade fram underlag vilket blev klart våren 2021. Resultatet från de fyra arbetsgrupperna blev till en remiss som gick ut till SAM i juni 2021.

- Nya riktlinjer för tillgänglighet inkl. öppna data och API
- Ny symbol för SOS
- Arbetsgrupp för tillgängliga tabeller, diagram och kartor
- Genomförandeplan

Efter inkomna synpunkter från SAM gjordes en reducering av innehållet i remissen, och stället för riktlinjer är SCB:s inriktning att innehållet ska läggas in i föreskrifter och allmänna råd som är på ska- och bör-nivå. I september fick SCB ett regeringsuppdrag. ”Uppdrag att främja delning och nyttiggörande av data för smart statistik”, vars innehåll påverkar skrivningarna för öppna data. Därför kommer de nya föreskrifterna att bli klara först efter inlämnandet av slutrapporten till Regeringskansliet i mars 2023.

Genomgång av SCB:s planerade föreskrifter för den officiella statistiken:

För den officiella statistiken ska det finnas ett allmänt nätverk som består av:

- Produktsidor eller motsvarande webbsidor på scb.se
- Länk till statistik på SAM:s startsidor
- Aktuell gemensam publiceringsplan på scb.se
- Gemensam databas för alla statistikprodukter på scb.se

På SAM:s webbplatser ska det finnas ingång till den officiella statistiken på startsidan . Den officiella statistiken presenteras med gemensam text om SOS samt länk till mer utförlig information om SOS som finns på SCB.se

- Kvalitetsdeklaration och beskrivning hur statistiken tas fram
- Publiceringsplan för statistiken
- Länk till gemensam publiceringsplan scb.se, vid försening eller tidigareläggning av SOS ska SAM rapportera detta snarast, senast samma dag till SCB.
- SAM ska rapportera förändringar av administrativa uppgifter och innehåll för alla statistikprodukter inom den officiella statistiken till SCB

Tillkommande paragraf: Den officiella statistiken ska tillgängliggöras som öppna data. Det ska vara möjligt att göra API-uttag.

Allmänt råd är att: Tabeller, diagram, databaser med mera bör tillgängliggöras under licensen CC0. Rapporter, analyser och övrigt material som inte entydigt är öppna data bör tillgängliggöras under licensen CC-BY. Öppna standarder och format bör användas och det bör finnas en s.k. API-konsoll. Användarhandledningar och beskrivningar bör finnas tillgängliga.

Nästa steg är att ta fram:

- Utkast till föreskrifttexter
- Samordna med skrivningar om öppna data
- Skickas ut på remiss till SAM

Regeringsuppdraget data för smart statistik och undergruppen öppna data

Fokus under våren är stöd och samverkan för att tillgängliggöra officiell statistik som öppna data samt att undersöka hur det ska bli enklare att hitta officiell statistik på samma plats med samma teknik.

Undergruppen för öppna data träffas månadsvis med teman som gruppen fördjupar sig inom: gruppen fördjupar sig inom:

- PX
- Dataportal.se och metadata
- Sekretess och gemensamt lärande
- Annat material som öppna data, hur hanterar vi öppna data som är information som inte är siffror

Regeringsuppdraget data för smart statistik

Regeringsuppdraget syftar till att främja tillgången till öppna data, och främja användningen av öppna data, samt främja användningen av SAM:s öppna data för visualisering samarbete med Visualiseringscenter C och Dataspelsbranschen. Delrapport skickades in till Regeringskansliet den 1 mars 2022 och slutrapport ska skickas in den 1 mars 2023. Föreskriften för öppna data träder i kraft efter detta.

Plan för arbetet 2022:

- Kv1: Uppstart samverkan samt plan för arbete, behovsinventering inom SAM, samt möjlighetsinventering för stöd från SCB
- Kv2: Första utkast av ny föreskrift ska vara klar, samverkan och fortsatt stöd inventeras
- Kv3/Kv4: Ny föreskrift på remiss, reviderad föreskrift samt plan för genomförande och stöd klar
- 2023: Slutrapport till Regeringskansliet, datum för när föreskriften träder i kraft och stöd för implementering på plats

Det finns en grupp på SCB som arbetar med visualiseringsdelarna i samarbete med Visualiseringscenter C i Norrköping. I dataspelsbranschen har kontakt tagits med Minecraft för samarbete.

Under 2022 tittar vi på att vidareutveckla Visualiseringscenters C befintliga applikation som heter "Sverige i siffror" som idag gör det möjligt för elever att själva undersöka data över alla boende i Sverige från 1990 till 2017, samt jämföra åldersgrupper, utbildningsnivåer och inkomst för boende i kommuner, län eller hela Sverige.

Ett förslag vore att utöka Sverige i siffror med andra källor och visa upp statistik från en mängd andra myndigheter. Skulle kunna ha en skärm där människor kan klicka sig vidare. Exempelvis kan detta vara i receptionen där besökare kan klicka och lära sig mer om vad det är som finns.

Tittar också på en Ipad-version som skulle kunna erbjudas till skolor i undervisningssyfte.

Frågor som diskuterades

Argument för CC0 eller CC-BY

För Wikimedia blev det en viktig anledning för att använda statistiken för att släppa data fri, men att i rapporter ha kvar CC-BY.

Brå poängterar att det är viktigt att behålla CC-BY för källhänvisningen. Statistiken bör vara spåringsbar eftersom det kan spilla över på myndigheten om användaren inte vet vad källan är.

Gemensam kommunikation av SOS

Senast 30 juni 2022 ska alla SAM implementerat den nya SOS-symbolen där officiell statistik publiceras. Symbolen finns att ladda ner på SAM-forum.

SCB presenterade hur de har börjat implementera symbolen på webbplatsen samt i missiv, rapport- och officemallar. På SCB kommer den att finnas på i dagsläget 22 ämnessidor och 421 produktsidor.

SAM kan gradvis lägga ut den med slutdatum 30 juni 2022 då den ska finnas på SAM.

En gemensam grupp för kommunikation finns där vi vill skapa gemensamma aktiviteter med andra SAM, med utgångspunkt i den officiella statistiken. Ett första tema är ”Hur mår Sverige”.

Europeiska statistikdagen 20 oktober är ytterligare ett bra tillfälle för gemensamma aktiviteter.

Förslag kom fram att SCB kanske kan ta fram underlag/förslag för inlägg i alla våra olika kanaler, sociala medier. Främst med tanke på statistikdagen den 20 oktober.

Gruppen vill gärna ha fler medlemmar, kontakta Nizar Chakkour på SCB.

Undergrupp Tillgänglighet och visualisering

Gruppen arbetar med att färdigställa och publicera första version av lathund och tolkningsstöd för WCAG-riktlinjer. Gruppen kartlägger just nu hur situationen för verktygsstöd för visualisering är bland andra SAM, och vill gärna veta mer hur andra SAM arbetar. Kontakta Anders Olsen på SCB.

Fråga. Finns det några goda exempel bland andra SAM som ligger långt fram? Många SAM har gjort bra saker, handlar framför allt om automatisering. Socialstyrelsen (coronastatistik) och Naturvårdsverket har saker som ser bra ut.

Information från samordningen, Bodil Mortensson

SOS-rapporten är den rapport som SCB årligen lämnar till regeringen (senast 31 mars). I SOS-rapporten finns även en analys av utvärdering av kvaliteten i den officiella statistiken som SCB har ett regeringsuppdrag att göra. Utvärderingen av kvaliteten görs av respektive SAM på statistikområdes- och statistikproduktsnivå. Resultatet av utvärderingen sammanställs i en analys av SCB i årsrapporten. Rapporten kommer att finnas på scb.se och SAM-forum efter att den har levererats till regeringen.

Sedan 2018 har SCB och övriga SAM arbetat med att se över statistikområden (enligt statistikförordningen). Det arbetet har nu resulterat i en hemställan med förslag till ändringar i statistikförordningens bilaga som skickades till regeringen i oktober. Troligt ikraftträdande blir 1 januari 2023. Men om det blir alla ändringar som föreslås i förslaget eller vilka ändringar det blir vet vi i dagsläget inte. Hemställan finns på scb.se [hemstallan-oversyn-av-statistikomraden_2021-10-26.pdf](#) (scb.se)

På SAM-forum finns ett kalendarium, inom kort läggs datum in för årets två statistikchefsmöten.

Nästa möte

Maj 2022 där vi kan diskutera gemensam kommunikation, öppna data och visualisering. Det kom även önskemål kring att ta upp:

- Socialstyrelsen och/eller Naturvårdsverket kan berätta och dela goda exempel kring visualisering. Visualiseringsgruppen återkommer.
- Genomgång av de rekommendationer som berör användbarhet och tillgänglighet som Sverige har fått i den peer review av Sveriges officiella statistik som genomfördes i december.
- PX – vad tänker SCB framåt och synpunkter och önskemål från andra myndigheter.